

Klimat- och näringslivsdepartementet

Verket för innovationssystem

Mäster Samuelsgatan 56
101 58 Stockholm

Uppdrag att identifiera och föreslå strategiskt viktiga tekniker för Sverige

Regeringens beslut

Regeringen ger Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att leda en process för att identifiera och föreslå strategiskt viktiga tekniker för Sverige. Uppdraget ska resultera i ett kunskapsunderlag till regeringen för framtida insatser som stärker Sveriges konkurrenskraft och näringslivets investeringar i forskning och utveckling.

Uppdraget innefattar även att föreslå arbetssätt för hur kunskapsunderlaget regelbundet kan uppdateras utifrån förändrade förutsättningar och behov.

Vinnova ska som del av processen med att identifiera tekniker också genomföra en kvantitativ analys av svenska styrkeområden och behov.

Under processen ska synpunkter inhämtas från stora och små teknik- och forskningsintensiva företag, branschorganisationer, Vetenskapsrådet och övriga forskningsfinansiärer, relevanta myndigheter inom totalförsvaret, forskningsinstitut, lärosäten, relevanta utredningar och kommissioner samt andra berörda aktörer.

Vinnova ska under uppdragets genomförande ha en löpande dialog med Regeringskansliet.

Vinnova ska senast den 31 oktober 2024 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) som inbegriper motiveringar av förslagen samt i vilken aspekt teknikerna anses vara strategiskt viktiga.

Närmare om uppdraget

Uppdraget innebär att Vinnova ska leda en process för att föreslå 5–15 strategiska tekniker. Teknikerna bör vara av stor betydelse för flera industriella värdekedjor och vara av intresse för flera branscher. Samtidigt bör teknikerna vara välavgränsade och definierade. Som en del av processen ska även utpekade teknikområden och innovationsbehov inom EU, OECD, partnerländer samt Nato och Försvarsmakten beaktas. Teknikerna listade i Europeiska kommissionens rekommendation om kritiska teknikområden för EU:s ekonomiska säkerhet och ytterligare riskutvärdering med medlemsländerna från den 3 oktober 2023 bör vara en utgångspunkt för processen.

Med strategiskt viktiga tekniker avses områden där 1) Sveriges näringsliv eller innovationsmiljöer är starka idag och har möjlighet att vara världsledande, 2) det finns behov av att stärka Sveriges position, hitta en unik nisch samt bygga upp kompetens för att maximera nyttan av framväxande teknik och bygga strategiska allianser, eller 3) Sverige behöver öka förmågan att hantera risker kopplat till strategiska ekonomiska beroenden och värdekedjor.

Skälen för regeringens beslut

Sverige har länge varit ett ledande innovationsland. Flera länder satsar idag stort på forskning, innovation och teknologiskt ledarskap, vilket innebär att Sveriges position utmanas. Den säkerhetspolitiska utvecklingen och Sveriges anslutning till Nato innebär nya förväntningar på ökad teknologisk förmåga, inte minst inom teknik med dubbla användningsområden.

Även inom EU-samarbetet har ambitionsnivån för innovation inom strategiska teknikområden höjts och inom ramen för kommissionens arbete med ekonomisk säkerhet vidtas åtgärder kring bland annat skyddsvärd teknik och kunskap. Det behövs ett utvecklat underlag för att vägleda regeringens ställningstaganden i diskussionerna inom EU där Europeiska kommissionens arbete att stärka unionens ekonomiska säkerhet ska beaktas. Utifrån det geopolitiska läget bör handelns betydelse beaktas i ett vidare perspektiv och hur fri rörlighet på EU:s inre marknad kan främja teknikutveckling och minskar sårbarheter. Antagandet är att världshandel och affärstransaktioner på den inre marknaden sker fortsatt huvudsakligen på marknadsekonomiska villkor.

Ett antal myndigheter, teknik- och forskningsintensiva företag, forskningsinstitut, regioner och andra viktiga aktörer inom innovationssystemet har pekat på behovet av en nationell teknikstrategi i inspielen till regeringens forsknings- och innovationspolitik.

Framväxande och annan strategiskt viktig teknik står alltmer i centrum för global geopolitisk konkurrens, och teknikutvecklingen har utrikes- och säkerhetspolitiska dimensioner. Internationella normer, regler och standarder påverkar förutsättningarna för teknisk utveckling och många länder och aktörer agerar alltmer med en politisk agenda i dessa frågor. Sveriges förmåga att identifiera vilken teknik som är skyddsvärd samt förmågan att motverka forskningsstölder och industrispionage behöver öka.

Den gröna omställningen kräver ny teknik för en snabb och effektiv klimatomställning och för att nå klimat- och miljömålen, vilket även skapar möjligheter för svenska företag. Sverige har redan en stark position inom hållbarhet och grön omställning, som kan stärkas ytterligare. Strategiskt viktig teknik är även avgörande för människors hälsa och samhällets välbefinnande.

Sveriges näringsliv står för över 70 procent av investeringarna i forskning och utveckling, men den internationella konkurrensen om näringslivets investeringar samt spetskompetens tilltar. För att möta den globala konkurrensen och möjliggöra näringslivets fortsatta investeringar behöver Sverige kraftsamla kring strategiskt viktiga områden där offentliga och privata satsningar förstärker varandra.

Att Sverige har världsledande teknik innebär globalt inflytande och möjlighet att attrahera såväl talang som utländska investeringar. Det innebär också att arbetstillfällena inom de branscher som blir viktiga i framtiden skapas i Sverige. Regeringen ser därför behov av att långsiktigt säkra investeringar i forskning och utveckling i Sverige, genom att i samarbete med näringslivet och andra berörda aktörer identifiera områden att tillsammans kraftsamla kring.

Att samla en bred grupp aktörer kring ett antal strategiska teknikområden gör det möjligt att identifiera ansvarsområden och på ett mer effektivt sätt använda offentliga och privata satsningar, både nationellt och på EU-nivå, för att utveckla strategiska förmågor och uppnå en kritisk massa av resurser och kompetens. Den snabba utvecklingen inom teknik och vetenskap gör

det samtidigt nödvändigt att utveckla processer och arbetsformer för att återkommande omvärdera behov och omvärldsläget.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Richard Andersson

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU, STRA, UND,
Justitiedepartementet/L4, PO,
Utrikesdepartementet/EUNA, HI, SP,
Försvarsdepartementet/ECH, EM,
Finansdepartementet/BA, DIS, DOF,
Utbildningsdepartementet/F, UH,
Arbetsmarknadsdepartementet/EUI,
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/US
Energimyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte)
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)
Försvarets materielverk (FMV)
Försvarets radioanstalt (FRA)
Försvarsmakten
Inspektionen för strategiska produkter
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST)
Myndigheten för digital förvaltning (Digg)
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys)
Naturvårdsverket
Patent- och registreringsverket (PRV)
Post- och telestyrelsen
Rymdstyrelsen
Strålsäkerhetsmyndigheten
Svenska kraftnät
Säkerhetspolisen
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
Trafikverket
Vetenskapsrådet
Business Sweden
Energiföretagen
Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA)
Institutet för framtidsstudier
IVL Svenska miljöinstitutet
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
RISE Research Institutes of Sweden AB
Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI)
Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning
Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (MISTRA)
Stiftelsen för strategisk forskning
Stockholm Environment Institute (SEI)
Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)
Stockholm Resilience Centre
Svenskt Näringsliv
TechSverige
Teknikföretagen